

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN MỘNG HOÀI

**BIỆN PHÁP PHỐI HỢP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
BỒI DƯỠNG CHUYÊN MÔN CHO GIÁO VIÊN THPT
CỦA BCH CÔNG ĐOÀN GIÁO DỤC QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Thái Nguyên – 2010

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN MỘNG HOÀI

**BIỆN PHÁP PHỐI HỢP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
BỒI DƯỠNG CHUYÊN MÔN CHO GIÁO VIÊN THPT
CỦA BCH CÔNG ĐOÀN GIÁO DỤC QUẢNG NINH**

Chuyên ngành Quản lý giáo dục

Mã số: 60 14 05

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Trần Kiểm

Thái Nguyên – 2010

LỜI CẢM ƠN

Tác giả luận văn xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc PGS.TS. Trần Kiêm đã tận tình hướng dẫn tác giả hoàn thành luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn các thầy, cô giáo thuộc:

- Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên
- Lãnh đạo Sở Giáo dục và đào tạo tỉnh Quảng Ninh
- Lãnh đạo, cán bộ Công đoàn, giáo viên các trường THPT tỉnh Quảng Ninh.

- Bạn bè đồng nghiệp

Đã nhiệt tình giảng dạy, giúp đỡ, động viên và tạo điều kiện để tác giả học tập, nghiên cứu hoàn thành khoá học và hoàn thành luận văn.

Thái nguyên, tháng 10 năm 2010.

Tác giả

Trần Mộng Hoài

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày nay, mọi quốc gia trên thế giới đều nhận thức được vai trò then chốt của giáo dục và đào tạo trong việc xây dựng chiến lược con người nhằm củng cố an ninh quốc phòng, phát triển kinh tế – xã hội, phát triển đất nước.

Ở Việt Nam, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII và Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ đi lên CNXH được thông qua tại Đại hội VII của Đảng đã xác định: “Giáo dục và đào tạo cùng khoa học và công nghệ, phải được xem là quốc sách hàng đầu”. Hội nghị lần thứ hai Ban chấp hành trung ương khoá VIII đã khẳng định: Giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ là “khâu đột phá” của thời kỳ đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX đã chỉ rõ mục tiêu là "Đổi mới toàn diện giáo dục và đào tạo, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao". Để thực hiện được mục tiêu đó phải đổi mới toàn diện giáo dục và đào tạo, chấn hưng nền giáo dục Việt Nam làm cho giáo dục và đào tạo cùng khoa học và công nghệ thực sự là quốc sách hàng đầu.

Trong giai đoạn hiện nay, nước ta đang trong quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập kinh tế quốc tế. Vì vậy, có sự biến đổi nhảy vọt về trình độ khoa học công nghệ và cơ sở vật chất kỹ thuật. Giáo dục - Đào tạo đang có nhiều cơ hội, đồng thời cũng phải đối mặt với những thách thức mới. Ngành Giáo dục - Đào tạo của cả nước nói chung và của từng tỉnh, thành phố nói riêng phải tìm ra phương hướng và giải pháp để đạt mục đích nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài cho đất nước. Để đáp ứng những biến đổi to lớn không ngừng xảy ra trên các lĩnh vực kinh tế, khoa học, kỹ thuật, văn hoá và xã hội.v.v.. vai trò và chức năng của người giáo viên càng

nặng nề hơn. Điều 15 Luật Giáo dục 2005 đã chỉ rõ: “Nhà giáo giữ vai trò quyết định trong việc đảm bảo chất lượng giáo dục”.

Từ yêu cầu thực tiễn trong giai đoạn hiện nay, hoạt động của giáo viên các trường THPT phải hướng tới giúp học sinh học tập tích cực, chủ động, sáng tạo, từ bỏ thói quen học tập thụ động, ghi nhớ máy móc; Phải đổi mới các hình thức tổ chức dạy học, chuyển từ dạy học hướng vào người dạy sang dạy học hướng vào người học (người học là trung tâm, là chủ thể nhận thức và hành động), dạy học theo nhóm, hoặc tương tác giữa các cá nhân; Đa dạng hoá các hình thức tổ chức dạy học, làm cho việc học trở nên sinh động, thân thiện; Gắn việc học tập trong sách vở và nhà trường với cuộc sống thực tiễn, kinh nghiệm sống của cá nhân người học, giúp cho học sinh vận dụng kiến thức đã học ở THPT tiếp tục học cao hơn hoặc đi lao động sản xuất. Yêu cầu đổi mới trong giáo dục THPT hiện nay là việc làm hết sức quan trọng, phải được thực hiện thường xuyên có hiệu quả thiết thực. Ở Quảng Ninh, mặc dù đội ngũ giáo viên cơ bản đạt chuẩn trình độ đào tạo song việc bồi dưỡng nhằm nâng cao trình độ mọi mặt cho đội ngũ, đáp ứng yêu cầu đổi mới sự nghiệp GD & ĐT ở tỉnh Quảng Ninh còn có hạn chế như: Quy trình quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên chưa thực hiện chặt chẽ, mang tính hình thức; Chưa nắm hết nhu cầu của giáo viên trong việc bồi dưỡng; Cách đánh giá kết quả bồi dưỡng giáo viên chưa sát và chưa tạo động lực để thúc đẩy giáo viên tích cực học tập nâng cao chất lượng bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ; Giữa cơ quan quản lý chuyên môn và các đoàn thể mà cụ thể là tổ chức Công đoàn chưa có sự phối hợp chặt chẽ và còn nhiều bất cập vì vậy hiệu quả bồi dưỡng giáo viên chưa cao.

Với chức năng, nhiệm vụ của tổ chức Công đoàn Việt Nam được quy định tại Điều 10- Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam, tại Luật Công đoàn Việt Nam; với chức năng của tổ chức Công đoàn ngành nghề và với yêu cầu

đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của tổ chức Công đoàn Giáo dục, Ban chấp hành Công đoàn ngành Giáo dục tỉnh Quảng Ninh thấy cần thiết phải tham gia quản lý hoạt động bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trên địa bàn tỉnh góp phần thực hiện tốt Chỉ thị 40 CT/ TW của Ban Bí thư về "Xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục" của tỉnh Quảng Ninh.

Với lý do trên, tôi chọn đề tài "**Biện pháp phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trung học phổ thông của BCH Công đoàn giáo dục tỉnh Quảng Ninh**" nhằm đề xuất các biện pháp có tính khả thi góp phần cùng Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý có hiệu quả hoạt động bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh.

2. Mục đích nghiên cứu.

Đề xuất các biện pháp có tính khả thi để Ban chấp hành Công đoàn Giáo dục tỉnh tham gia với Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

a. Khách thể nghiên cứu:

Hoạt động phối hợp của Ban chấp hành Công đoàn ngành với Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý toàn ngành giáo dục trên địa bàn tỉnh.

b. Đối tượng nghiên cứu:

Các biện pháp phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên trung học phổ thông của Ban chấp hành Công đoàn Giáo dục tỉnh.

4. Giới hạn, phạm vi nghiên cứu

a. Giới hạn về chủ thể:

Các biện pháp đề xuất dành cho Ban Chấp hành công đoàn giáo dục cấp tỉnh phối hợp với lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên THPT của tỉnh Quảng Ninh.

b. Giới hạn nội dung nghiên cứu:

Việc bồi dưỡng giáo viên có hai khía cạnh chủ yếu: phẩm chất và năng lực. Do điều kiện hạn chế, tác giả luận văn chỉ tập trung nghiên cứu quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên trung học phổ thông.

c. Giới hạn thời gian: Các số liệu khảo sát thu thập từ năm học 2007-2008 đến 2009-2010.

5. Giả thuyết khoa học

Trong việc phối hợp với Lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên trung học phổ thông, nếu Ban chấp hành Công đoàn giáo dục tỉnh sử dụng các biện pháp theo tinh thần:

- Phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của công đoàn và với cơ chế phối hợp hợp lý với Lãnh đạo Sở,

- Phù hợp với tinh thần chỉ đạo của các cấp quản lý,

- Phù hợp với đặc điểm của đội ngũ giáo viên THPT

thì sẽ góp phần nâng cao trình độ của giáo viên THPT trên địa bàn tỉnh.

6. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Nghiên cứu lý luận: Nêu được những thành tựu nghiên cứu và chỉ đạo hoạt động bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên; Phân tích làm rõ nội hàm một số khái niệm liên quan cũng như chức năng của Công đoàn giáo dục; Đặc điểm hoạt động chuyên môn, bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên THPT, quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm, v.v...

- Nghiên cứu thực tiễn: Đánh giá đúng thực trạng phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên trung học phổ thông của Công đoàn Giáo dục Quảng Ninh trong 3 năm qua.

- Đề xuất biện pháp của Công đoàn Giáo dục tỉnh Quảng Ninh phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên trung học phổ thông.

- Khảo nghiệm tính cần thiết, khả thi của các biện pháp đề xuất.

7. Phương pháp nghiên cứu

- Nghiên cứu lý luận : Tìm hiểu, phân tích các văn bản, tài liệu có liên quan như: Văn bản quy phạm pháp luật, các văn bản chỉ đạo của cấp trên, quy định phối kết hợp hoạt động giữa Sở GD &ĐT và Công đoàn Giáo dục tỉnh Quảng Ninh.

- Nghiên cứu thực tiễn: Điều tra, khảo sát, hỏi ý kiến chuyên gia, tổng kết kinh nghiệm qua quá trình triển khai nghiên cứu.

- Phương pháp chuyên gia: Lấy ý kiến các nhà quản lý có kinh nghiệm, các nhà nghiên cứu về nội dung luận văn.

- Sử dụng thống kê toán học xử lý kết quả điều tra.

8. Cấu trúc luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận, khuyến nghị và danh mục tài liệu tham khảo, nội dung của luận văn được trình bày trong 3 chương như sau:

- **Chương 1:** Cơ sở lý luận của việc Công đoàn phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên trung học phổ thông.

- **Chương 2:** Thực trạng công đoàn phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên trung học phổ thông trong tỉnh Quảng Ninh.

- **Chương 3:** Đề xuất các biện pháp của Ban Chấp hành công đoàn giáo dục tỉnh phối hợp quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên trung học phổ thông.

Chương 1

Cần sẽ lý luận của việc Công Đoàn phải tập trung lý
học để nâng bài giảng nghiệp vụ - phẩm cho giáo viên THPT

1.1. Khái quát vấn đề nghiên cứu .

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: "Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết". Theo Bác thì không thể đáp ứng được yêu cầu chất lượng giáo dục và đào tạo thế hệ trẻ, trụ cột xây dựng đất nước mai sau, nếu không có một nền giáo dục tốt. Người thực sự quan tâm xây dựng nền giáo dục toàn dân, chú trọng xây dựng đội ngũ giáo viên về số lượng và cơ cấu và đảm bảo chất lượng để phục vụ phát triển sự nghiệp giáo dục, sự nghiệp cách mạng của Đảng ngay sau khi Cách mạng Tháng tám thành công.

Chiến lược phát triển giáo dục 2001-2010 Chính phủ đã chỉ rõ: phải “đổi mới quản lý giáo dục” coi việc “đào tạo và bồi dưỡng thường xuyên đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục các cấp về kiến thức, kỹ năng quản lý” là khâu then chốt để thực hiện mục tiêu giáo dục.

Đánh giá tầm quan trọng của đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo, tại Hội nghị lần thứ hai Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII, nguyên Tổng bí thư Đỗ Mười đã nói: “Khâu then chốt để thực hiện chiến lược giáo dục là phải đặc biệt chăm lo, đào tạo, bồi dưỡng và tiêu chuẩn hoá đội ngũ giáo viên cũng như cán bộ quản lý giáo dục cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức và năng lực chuyên môn, nghiệp vụ. Ưu tiên xây dựng các trường sư phạm, có chính sách thu hút người giỏi vào ngành sư phạm”. [21, tr13]

Nghị quyết Hội nghị lần thứ chín Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa IX đã đề cập vấn đề này như sau: “Tập trung chỉ đạo để nâng cao rõ rệt

chất lượng giáo dục và đào tạo” mà “giải pháp then chốt là đổi mới và nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong giáo dục và đào tạo”. [2, tr 35]

Chỉ thị số 40/CT-TW ngày 15.06.2004 Ban bí thư Trung ương Đảng nhấn mạnh: “ Mục tiêu là xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục được chuẩn hóa, đảm bảo chất lượng, đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu, đặc biệt chú trọng nâng cao bản lĩnh chính trị phẩm chất, lối sống, lương tâm, tay nghề của nhà giáo; thông qua việc quản lý, phát triển đúng định hướng và có hiệu quả sự nghiệp giáo dục để nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực, đáp ứng những đòi hỏi ngày càng cao của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước....”. [3] chính là tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo. Đây mạnh công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức của toàn xã hội về vị trí, vai trò của nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục và trách nhiệm của các cấp các ngành đối với công tác này để xây dựng đội ngũ nhà giáo làm trụ cột thực hiện mục tiêu nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài cho đất nước.

Luật Giáo dục 2005 là văn bản pháp lý cao nhất của Việt Nam về giáo dục và đào tạo, Điều 16 quy định vai trò, trách nhiệm của nhà giáo và trách nhiệm của Nhà nước: "Nhà giáo giữ vai trò quyết định trong việc bảo đảm chất lượng giáo dục. Nhà giáo phải không ngừng học tập, rèn luyện nêu gương tốt cho học sinh. Nhà nước tổ chức đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo....." [30, tr 12]. Trong năm 2007, 2008, 2009, Bộ Giáo dục & đào tạo ban hành nhiều văn bản có liên quan đến tổ chức hoạt động của nhà trường và liên quan đến hoạt động của giáo viên như: Điều lệ trường THCS, THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học; Ban hành quy định Chuẩn nghề nghiệp của giáo viên mầm non, tiểu học, trung học cơ sở và giáo viên trung học phổ thông.v.v .. Đó